VLINDERS.

EERSTE LEESBOEKJE

VOOR DE

INDISCHE SCHOLEN

DOOR

M. DE HAAS.

PERPUSTAKAAN MUSEUM PUSAT
XXX
226

— G. KOLFF & Co.
1883.

Pp 286.080
XXX-
226

VLINDERS.

EERSTE LEESBOEKJE

VOOR DE

INDISCHE SCHOLEN

DOOR

M. DE HAAS.

0010-6369660
121151777 5

BATAVIA. — G. KOLFF & Co.
1883.

BAT. GENOOTSCHAP VAN

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.
Tanggal : 11 Juni 2013
No. Induk : 69289/PN-MUSEUM/'13
BIB - ID :
Beli / Hadiah : Ex. Museum

VOORBERICHT.

Dit boekje is bestemd om „Bloemkorfje" vooraf te gaan.

Uitgaande van de meening, dat voor onze kleine lezers de meerdere of mindere moeielijkheid niet alleen schuilt in de lengte der zinnen, maar ook, en vooral, in de grootte der woorden, heb ik mij in de eerste lesjes zooveel mogelijk tot éénlettergrepige woorden bepaald.

Eerst later heb ik mij een ruimer gebruik van tweelettergrepige woorden veroorloofd, terwijl in de laatste lesjes zelfs woorden van drie lettergrepen voorkomen.

Dat ook dit boekje met welwillendheid moge worden ontvangen, is de wensch van

den Schrijver.

Batavia, 28 Juni 1882.

INHOUD.

		Bladz.
1.	Een nieuw boek	1.
2.	De bal	2.
3.	Zoo gaat het een stout kind	3.
4.	Foei, hoe laf!	4.
5.	Het schaap	5.
6.	O, o, die Frits!	6.
7.	De aap	7.
8.	De muis	8.
9.	De klok	10.
10.	Bram en zijn zus	11.
11.	De koe	12.
12.	Naar school	13.
13.	De smid	14.
14.	Frans te paard	15.
15.	O, o, wat een pijn!	16.
16.	Op het dak	17.
17.	De poes	18.
18.	Vroeg op en vroeg naar bed	19.
19.	Toos en haar pop	20.
20.	Wat Sidin doet	22.

INHOUD.

		Bladz.
21.	Mijn zus	23.
22.	Toos is vroeg op	24.
23.	Waar is Mop?	25.
24.	Aan het strand	26.
25.	In de pan	27.
26.	Jan op één slof	28.
27.	De vlieg	29.
28.	In den boom	30.
29.	Oom is stout	32.
30.	Nog iets van Frits	33.
31.	De pen	35.
32.	Wat zou er in zijn?	37.
33.	Speel niet bij den put	38.
34.	Dolfs droom	39.
35.	Toeren	41.
36.	In den regen baden	43.
37.	Oom is jarig	45.
38.	De klikspaan	47.
39.	Wees niet gierig	49.
40.	De bluffer	51.

I.

Een nieuw boek.

Bram kwam uit de school. — Hij liep zoo hard als hij kon. — Hij hield een boek in de hand. — Daar kwam hij thuis. — „Kijk, Ma!" riep hij. — „Ik heb een nieuw boek." — „Wel zoo," sprak zijn Ma. — „Is het een mooi boek?" — „O, het is zoo mooi, Ma. — Kijk, hier is een les van den Smid. — En daar een van Frans te paard. — En dan is er nog een les van mij ook." — „Een les van jou?" vroeg Ma. — „Laat mij dat eens zien." — „Kijk hier, Ma. — Daar staat het. — Bram en zijn zus. — Lees maar. — Dan zal u het zien. — Het is van mij en Sien." — „Nu," sprak Ma. — „Dat vind ik mooi. — Lees er nu maar goed in. — Dan krijg je gauw weer een nieuw boek." —

II.

De bal.

Raad eens wat ik hier heb, Piet. —
Nu wat dan? — Zeg het maar. —
Neen, ik zeg het nog niet. — Raad eerst! —
Nu, een mes? —
Mis! —
Een tol? —
Ook mis! —
Een bal? —
Ha, nu raadt gij het. — Zie maar. — Vindt ge hem niet mooi? —
Hij is wel mooi, maar zoo zwaar. — Is hij van hout?
Ja, dat is juist goed. — Als ik hem dan gooi, rolt hij heel ver. — Kom, speel nu met mij. — Ga dáár staan. — Ik gooi den bal naar jou toe. — Dan vang jij hem op en gooit hem weer naar mij. — Wil je?
Ja, dat is goed. — Gooi maar op! —

III.

Zoo gaat het een stout kind.

„Speel niet in de zon, Bert!" — Zoo zegt zijn Ma. — Maar Bert hoort niet. — Hij speelt maar door. — Hij heeft het zoo druk met zijn bal. — Hij ziet niet, waar hij loopt. —

„Zet dan je hoed op," roept zijn Ma weer. — „Het is niet goed zoo met je hoofd in de zon. — Ge wordt er licht ziek van." — „Ja Ma!" roept Bert. — Maar hij doet het toch niet. —

Bert is stout. — En ge weet wel, als een kind stout is, loopt het nooit goed met hem af. — Zoo ging het Bert ook. — Na een poos ging hij in huis. — Hij was erg warm en had pijn in het hoofd. — Toen moest hij naar bed. — En wel een week lang, was hij erg ziek. —

IV.

Foei, hoe laf!

Kent ge Kees wel? — Hij is al acht jaar. — Toch is hij nog erg bang. — Dat is niet flink. — Die al zóó oud is, mag niet bang meer zijn. — Zijn zus Jet is pas zes jaar. — En die is niets bang. —

Soms zegt zijn Pa: „Kees haal dit of dat voor mij." —

Als het dan niet licht meer is, durft Kees niet. — Dan zegt hij maar: „Ik weet niet waar het ligt." —

„Zoo," zegt zijn Pa dan. — „Is Kees weer bang? — Kom, Jet! haal jij het dan maar." — En dan haalt zijn zus het ook. —

Zoo'n kind van zes jaar durft wel. — En haar broer van acht jaar niet. —

Foei, dat is laf!

V.

Het schaap.

Hein kreeg van zijn Pa een schaap. — O, dat is zoo'n lief dier. — Zijn vacht is zoo zacht en zoo wit. — Om den hals heeft het schaap een band van leer. — Daar hangt een schel aan. — Als het schaap nu loopt, gaat de schel: Kling, kling, kling! — Zoo hoort Hein gauw waar zijn schaap is. — Hij zorgt ook goed voor het dier. — Als de vacht vuil wordt, wascht hij zijn schaap met zeep. — En het eet zoo veel als het maar wil. — Soms heeft Hein een stuk brood. — Dan roept hij: Mek, mek, mek! — Dan komt het schaap naar hem toe. — Dan geeft hij hem het brood. — Dat eet het schaap hem zoo uit de hand. — Als het brood op is, loopt het schaap Hein maar na. — Hij denkt, dat hij dan nog meer krijgt. —

's Nachts gaat het schaap in een hok. — Daar slaapt het in. — Maar als Hein op staat, laat hij zijn schaap los. — Dan loopt het vrij rond op het erf. —

VI.

O, o, die Frits!

Frits is nog klein maar erg stout. — Soms krijgt hij straf van zijn Pa. — Dan zegt hij wel: „Ik zal het nooit weer doen." — Maar het duurt niet lang of hij doet weer kwaad. — Laatst kwam hij er eens slecht van af. — Hoor maar. — Hij liep wat rond door het huis. — Toen kwam hij bij de kast. — De deur was niet op slot. — Frits keek eens in de kast. — Daar zag hij een flesch met stroop staan. — „Ha!" dacht hij. — „Daar neem ik wat van." — Maar de flesch stond zoo hoog. — Toen nam hij een stoel en klom er op. — Hij kon er nu maar net bij. — Hij nam de flesch. — Maar, o wee! — De stoel ging schuin en viel om. — Daar lag Frits. — De flesch was stuk. — Al de stroop lag op den grond. — Zijn Ma was erg boos. — En zij gaf hem een fiks pak voor zijn broek. —

O, o, die Frits!

VII.

De aap.

Oom Frans heeft een aap. — Die loopt zoo maar los op het erf. — Hij is ook niet wild meer. — Hij is zoo tam als een hond. — Mij kent hij ook al. — Als ik bij Oom kom, roep ik: „Kees, Kees!" — Dan komt hij naar mij toe. — Ik geef hem een hand. — En dan loopt hij met mij meê. — Net als een klein kind. — Soms klimt hij op mijn rug. — Dan trekt hij mij aan het haar. — Dat doet hij zoo graag. — Voor een hond is hij erg bang. — Als er maar een blaft, klimt hij gauw in een boom. — Soms breng ik wat voor Kees meê. — Dan een vrucht. — Dan weer een stuk koek. —

Als men Kees plaagt, wordt hij boos. — Laatst kwam mijn broer Wim er bij. — Die smeet hem met een steen. — Toen werd Kees zóó boos. — Hij vloog op mijn broer aan. — Maar die liep gauw het huis in. — Hij was bang voor Kees.

VIII.

De muis.

„Een muis, een muis!" roept Flip. — „Waar?" vraagt Dirk. — „Daar, in de goot!" — Flip neemt een steen en loopt de muis na. — „Kom hier, Dirk!" roept hij. — „Ga dáár staan. — Pas op, dat de muis niet weg loopt." — „Ik durf niet," zegt Dirk. — „Als de muis mij bijt, hoe dan?" — „Och, kom," zegt Flip. — „Neem dan een stok. — Dáár staat er een." — Dirk neemt gauw den stok. — Maar een muis is vlug. — Eer Dirk het ziet, wip! daar gaat zij al. — „Och, jij ook!" roept Flip boos. — Geef mij den stok maar." — Nu loopt Flip de muis na. — Hij slaat met den stok. — Flap! die kwam goed aan. — Flap! nóg een. — Nu is de muis dood. — Neen, nog niet. — Maar Flip heeft haar al bij den staart. — „Haal gauw een touw, Dirk!" roept hij. — Dirk komt er al meê aan. — Nu bindt Flip het touw aan

den staart van de muis. — „Geef haar maar aan de poes," zegt Dirk. — Dat vindt Flip goed. — En het duurt niet lang, of poes heeft de muis al op.

IX.

De klok.

„Kom Hein, ik ga naar huis. — Het is nu toch al zes uur." —

„Wel neen, Dirk. — Het is nog geen half zes." —

„Och, kom. — Je fopt me maar. — Als ik te laat thuis kom, dan is Ma boos." —

„Kom maar hier, Dirk. — Dan kan je zelf zien, hoe laat het is. — In den gang hangt een klok. — Nu, zie je wel? — Het is pas vijf uur." —

„Ja toch, Hein. — Het is waar. — Maar loopt de klok wel goed?" —

„Nu, dat zal waar zijn. — Pa windt hem al-tijd zelf op. — Eens in de week. — De klok is nog zoo goed als nieuw. — En hij loopt goed. — Hij slaat ook flink. — Hoor maar, straks om half zes. — Bing! zegt de klok dan." —

X.

Bram en zijn zus.

Bram is al zes jaar oud. — Zijn zus Sien pas drie. — Toch speelt hij zoo lief met haar. — Bram houdt veel van zijn zus. — En zijn zus houdt ook veel van hem. — Soms maakt Bram wel eens een grap met haar. — „Kom Sien," zegt hij dan. — „Ga je met mij meê?" — Dan geeft hij zijn zus een hand. — En hij loopt met haar het erf op. — Maar op eens laat hij haar staan. — Dan loopt hij hard weg. — Zijn zus huilt dan erg. — En zij roept: „Bam! Bam!" — Zij kan nog geen Bram zeg-gen. — Maar Bram plaagt haar niet lang. — Hij doet het maar voor de grap. — Hij loopt weer gauw naar haar toe. — En hij zegt: „Nu Sien, huil maar niet," — Hij geeft zijn zus een zoen. — En dan lacht zij weer. —

XI.

De koe.

Wie lust graag melk? — Nu, ik houd er veel van. — Maar niet uit de flesch, zoo als men ze aan de deur koopt. — Neen, zóó van de koe. — Dat smaakt pas goed. — Dan is de melk nog warm. —

Mijn Pa heeft zelf een koe. — Die geeft ons veel melk. — Maar zij krijgt ook goed voer. — En de stal is zoo schoon. — Op den vloer ligt stroo. — Daar slaapt zij 's nachts op. — Op den dag loopt zij ach-ter op het erf. — Daar groeit veel gras. — Daar houdt zij zoo veel van. — Maar als het te warm wordt, moet zij weer in den stal. —

Als ik pas uit bed kom, krijg ik een glas melk. — „Daar wordt men sterk van," zegt Ma. —

XII.

Naar school.

Jan gaat voor het eerst naar school. — Daar is hij wat trotsch op. — Hij stapt flink door met zijn broer Kees. — Zijn lei houdt hij on-der den arm. — En in de hand heeft hij een grift met een punt. — Waar is zijn boek? — Wel, hij heeft nog geen boek. — Dat krijgt hij pas op school. —

Jan is pas zes jaar. — Zijn broer Kees is al tien. — Die kent ook al veel. — Die is zoo knap. — Hij leert al Fransch. — Nu, als Jan goed zijn best doet, wordt hij ook gauw knap. — Ik denk wel, dat het goed zal gaan. — Want Jan leert graag. — Hij kent ook al wat. — Hij leert al een poos bij zijn Ma. — Maar zijn Ma heeft niet veel tijd. — „Jan moet maar naar school," zegt zij. — „Dan leert hij veel meer." —

XIII.

De smid.

Hoor den smid eens! — Die klopt er flink op los. — Bing, bong bang! Bing bong, bang! — Kijk, hij wordt er warm van. — Nu, dat zal wel waar zijn. — Voor de pret hoeft men ook niet voor zoo'n heet vuur te staan. — Het is hier toch al zoo warm. —

Kijk, het ij-zer is rood. — Zóó gloeit het. — Pas op! — Kom er niet te dicht bij. — Anders springt u nog een vonk in het oog. —

Wat maakt de smid? — Hij maakt den band van het wiel van een kar. — De band was los. — Nu maakt hij hem weer vast. — Hij legt den band heet om het wiel. — Als het ij-zer dan weer koud wordt, zit de band zoo vast als wat. —

Hoe komt dat? —

XIV.

Frans te paard.

Daar komt Frans aan op zijn paard. — Het is maar een klein paard. — Doch het is groot ge-noeg voor Frans. — Hij rijdt stap voor stap. — „Pas op Frans! — Rijd niet zoo hard! — Straks valt ge er nog af. — Ha, ha, ha! — Kijk die Frans toch! — Hij zit zoo stijf als een paal. — Wel Frans, wat doe *jij* nu met een paard? — Een paard van *hout* is goed voor jou." — „Och kom," zegt Frans. — „Ik rijd net zoo goed als jij. — Als ik wil kan ik in ga-lop. — Kijk maar!" —

Frans geeft zijn paard een klap met de zweep. — O, o, daar ligt hij er al af. — „Nu Frans, bluf maar niet weer. — Sta gauw op. — En ga dan maar naar huis. — Dag Frans!" —

XV.

O, wat een pijn!

Och, och, die Jet! — Wat huilt zij! — „Waarom huil je zoo Jet? — Wat scheelt er aan?" —

„Mijn been, mijn been!" snikt Jet. — En zij wrijft haar been. —

„Uw been? — Doet dat pijn? — Hoe komt dat, kind?"

„Die steen, die steen!" snikt Jet weer. —

„Die steen? — Wat is er dan met dien steen?"

„O, ik speel nog met poes. — En toen loopt poes weg. — En ik loop haar na. — En toen val ik o-ver dien steen. — A-doe, a-doe!"

„Kom, laat Ma eens zien, waar het pijn doet. — Hier? — Wel, wel, dat is erg hoor! — Kom, ga met Ma meê. — Geef mij maar een hand. — Dan doet Ma een lap om het been. — En dan is de pijn straks weer weg." —

VLINDERS.

XVI.

Op het dak.

„Daar loopt een man op het dak. — Wat doet hij daar, Ma? — Kijk, nu zit hij op de nok. — Pas maar op man! — Straks val je er nog af. — Hè, als ik naar hem kijk, word ik er koud van. — Zeg toch, dat hij er af gaat, Ma. — Als hij valt, is hij vast dood." —

„Maak je maar niet bang, Wies. — Die man weet wel, wat hij doet. — Hij zit zoo dik-wijls op een dak. — Dat is zijn werk. Hij valt er niet licht af."

„Wat moet hij op het dak doen, Ma?" —

„Als het re-gent, lekt het zoo. — Nu moet hij zien, hoe dat komt. — Als er een pan los is, legt hij die weer goed. — En is er een pan stuk, dan legt hij een nieu-we in de plaats." —

XVII.

De poes.

„Poes, poes, poes! — O, daar zit zij. — Wacht, houd je stil, Roos. — Kom niet te dicht bij haar. — Zij loert op een musch. — Kijk, daar zit de musch bij den muur. — Let nu goed op. — Zoo met een springt zij op de musch af." —

„Neen, dat wil ik niet, Dirk. — Foei, wat ben je valsch. — Kom, jaag de poes weg. — Geef haar lie-ver brood of vleesch. — Die ar-me musch heeft je toch geen kwaad gedaan. — Ha! daar vliegt zij van zelf al weg. — Ik ben blij toe!" —

„Wel Roos, wat ben je flauw. — Wat geeft dat nu? — Als de poes de musch vangt, maakt zij haar toch gauw dood."

„Neen, Dirk. — Spreek zoo niet. — Die een dier plaagt, heeft een wreed hart. — En daar ben jij veel te goed voor. —

XVIII.

Vroeg op en vroeg naar bed.

Jan staat al-tijd vroeg op. — Om vijf uur komt hij al uit zijn bed. — Dan baadt hij en kleedt zich vlug aan. — Zijn Pa is dan ook al klaar. — „Ga je meê Jan?" roept zijn Pa. — En dan gaan zij den weg op. — Een heel eind ver. — Dan is het zoo koel en frisch. — „Dat is ge-zond," zegt zijn Pa. — „Daar wordt ge groot en sterk van." — Dat is wel waar. — Zie Jan maar eens aan. — Hij ziet er zoo frisch uit. — Nooit is hij ziek. —

En om hoe laat gaat Jan naar bed, denkt ge? — Om acht uur al. — Als het acht uur is zegt zijn Pa: „Kom Jan! — Het is tijd." — Dan kleedt Jan zich vlug uit. — Hij zegt Pa en Ma goe-den nacht. — En wip! daar ligt hij in zijn bed. —

Die vroeg op staat, moet ook vroeg naar bed. —

XIX.

Toos en haar pop.

„Kom, Toos! het is haast half acht. — Nu moet je naar bed." —

„Maar Ma, de pop slaapt nog niet. — Zij moet eerst in de wieg. — An-ders huilt zij van nacht." — Toos neemt haar pop en legt haar in de wieg. — „Slaap nu zoet, Lies," zegt zij. — „Kom, wees nu niet stout en huil niet. — Dan zing ik je in slaap." — Toos duwt de wieg heen en weer en zingt er bij. — Wat zingt zij? — Nu, dat weet gij ook wel. — Zij zingt:

Ni-na, ni-na bo-bo.

De pop houdt zich stil. — Zij ligt heel zoet in de wieg. —

„Zie zoo, nu slaapt zij al Ma," zegt Toos. — „Dat is goed kind," zegt Ma. — „Dan moet jij ook naar bed. — Kleed je maar gauw uit." — In een wip is Toos klaar. — „Nacht, Ma!" zegt

zij. — Zij geeft Ma een kus, dat het klapt. — „Nacht, zoet kind!" zegt Ma. — Ma neemt haar op en legt haar in bed. — En het duurt niet lang, of zij slaapt als een roos. —

XX.

Wat Si-din doet.

Pa en Ma zijn uit. — Si-din zit voor. — Hij past zoo lang op het huis. — Maar Si-din is niet lui. — Al zit hij voor, toch werkt hij wat. — Kijk eens, wat hij nu weer doet. — Hij maakt een net. —

„Wat wil je met dat net doen, Si-din?" —

„Wel Njo, daar vang ik visch meê. — Als uw Pa en Ma al naar bed zijn, ga ik uit. — Maar ik neem mijn net meê. — Dan ga ik naar de ka-lie. — En ik kom niet thuis voor ik heel wat visch heb. — Dan is mijn vrouw zoo blij. — Zij maakt gauw het vuur aan. — En dan bakt zij de visch. — Rijst met visch, dat smaakt pas goed."

„Nu, Si-din. — Als je weer op visch uit gaat, wensch ik je een goe-de vangst!" —

XXI.

Mijn zus.

Daar komt Ma. — Zij heeft zus op den arm. — „Dag zus, dag zus! — Kom, lach nu eens. — Kijk, nu lacht zij. — Hoe groot ben je zus? — Hoe groot? — Zoo groot, zoo groot! — Dat kan zij zoo lief doen. — Och Ma. — Laat mij zus e-ven dra-gen." — „Dat kan niet, Lien. — Je bent nog te klein. — Zus is te zwaar voor jou." — „Toe Ma? — E-ven maar." — „Nu, houd ze dan goed vast. — Heb je ze? — O wee, daar huilt zus al. — Ze wil bij Ma zijn. — Nu, geef ze maar weer hier." — Och, hoe lief! — Kijk, ze steekt de arm-pjes uit. — 't Is een dot van een kind. — Nu lacht ze al weer. — Zij is ook zoo graag bij Ma. — Bij de ba-boe wil ze ook wel zijn. — Maar 't liefst van al is zus bij Pa. — Soms zet Pa haar op de knie. — Dat is haar paard. — „Hop, hop, hop!" „Hop, hop, hop!" zingt Pa. — En dan kraait zij het uit van pret. — O, die zus van ons is zoo'n lief kind! —

XXII.

Toos is vroeg op.

Toos is al heel vroeg op. — Het is nog niet eens goed licht. — Dat is juist goed. — Zij deed van nacht al haast geen oog dicht. — Zij was bang, dat zij te laat op zou staan. — Wat is er dan te doen? — Weet ge dat nog niet? — Wel, haar Ma is van-daag ja-rig. —

Daar stapt Toos stil de deur uit. — Zij heeft een schaar in de hand. — Nu den tuin in. — Daar plukt zij een bloem. — En nog een. — En nog een. — Zoo gaat zij den tuin rond. — Kom, nu zijn er al veel. — Wacht, die roos nog. — Nu weer stil in huis. — Zij neemt een draad. — Dien windt zij er om heen. — Zie zoo, de rui-ker is al klaar. — Zij gaat stil naar het bed van haar Ma. — Ma slaapt nog. — Dat treft Toos. — Zij legt den rui-ker heel stil bij Ma neer. — Nu gaat zij bij de deur staan. — Daar wacht zij tot Ma wak-ker wordt. —

Wat zal Ma blij zijn, als zij den rui-ker vindt!

XXIII.

Waar is mop?

„Mop, Mop, Mop, Mop!" — Zoo riep Kris. — En met een keek hij goed rond. — Maar hoe hij ook keek, hij zag zijn hond niet. — „Waar of Mop toch is?" dacht hij. — Toen floot hij nog eens. — Maar dat hielp ook al niet. — Mop kwam niet voor den dag. — „Hij is vast al naar huis," dacht Kris. — En hij liep maar door. — Maar toen hij een eind ver-der kwam, wat zag hij daar? — Daar lag zijn hond. — Het bloed liep hem uit den bek. — Het dier was haast dood. — Dat had een man ge-daan. — Mop kwam op zijn erf. — Toen joeg de man hem weg. — En toen Mop niet gauw ging, wierp hij hem met een steen. — Die steen trof Mop juist op den kop. — En daar lag hij nu. — De man had er ook spijt van. — Maar wat hielp dat? — Na een poos was Mop al dood. —

Dat ar-me dier! —

XXIV.

Aan het strand.

Zie zoo, daar zijn wij aan het strand. — Hier is het pas frisch. — Ge voelt, dat de lucht u goed doet. — Kom aan. — Trek de schoenen en kou-sen uit. — Stroop nu de broek wat op. — Plas, plas! daar gaan wij het wa-ter in. — Hè, dat is lek-ker! — Maar, zie goed waar ge loopt. — Trap niet op een steen. — Dat doet pijn aan den voet. — Uw voet zakt diep in het zand. — Pas op, dat ge niet te ver gaat! — Want dan maakt ge uw broek nat. —

Kijk, ziet ge die stip wel? — Dáár, heel ver? — Dat is een schip. — Nu kunt ge het haast niet zien. — Maar als het dicht bij was, zoudt ge eens zien, hoe groot het is. —

Kom, kleed u nu weer aan. — Dan gaan wij naar huis. — Straks wordt het te warm. —

XXV.

In de pan.

Een man zat aan den kant van de ka-lie. — Hij had een stok in de hand met een touw er aan. — Aan het eind van dat touw zat een haak. — Nu nam de man een worm. — Dien deed hij aan den haak. — Toen liet hij den worm in het wa-ter hang-en. — Dat zag een visch. — „Wel zoo," dacht hij. — „Die worm is vast voor mij." — Hij zwom er gauw naar toe. — Hij rook eens aan den worm. — De reuk be-viel hem goed. — Hap! zei de visch toen. — Maar, wip! zei de man met den stok. — En toen zat ons visch-je aan den haak. — Och, och, wat deed dat een pijn! — Maar de man gaf daar niets om. — Hij nam den visch van den haak. — Toen wierp hij hem in een mand. — Daar lag de visch nu. — Wat had hij een spijt! — „Had ik maar niet van dien worm ge-proefd," dacht hij. — Maar nu was het te laat. — Na een uur lag hij in de pan. — En toen at de man hem op. — _____

XXVI.

Jan op één slof.

Kijk, daar komt Jan aan. — Hij loopt op één schoen en één slof. — „Dat staat wel mooi, Jan." — Jan zegt niet veel. — Hij gaat maar in school. — „Kom eens hier, Jan," zegt mijnheer. — „Wat hebt ge aan uw voet?" — „Mijn voet doet pijn," zegt Jan. — „Doet uw voet pijn? — Wel zoo. — Hoe komt dat?" — „Ik heb op glas ge-trapt, mijn-heer." — „Ha, dacht ik het niet? — Ja, dat komt er van. — Jij hoort ook nooit, als je Ma wat zegt. — Ik weet wel, dat je Ma vaak op je knort, — „„Jan trek toch je slof-fen aan,"" zegt zij dan. — Maar jij bent stout! — Jij loopt toch maar op bloo-te voeten. — Nu hebt ge uw straf er voor. — Glas in den voet doet erg pijn. — En het duurt wel een week of drie eer het weer be-ter is." —

XXVII.

De vlieg.

Jan ligt op de bank. — Hij heeft een boek in de hand. — Wat doet hij? — Hij leert zijn les. — Hoor maar. — *„De wieg, de wind, de week, de wol."* — Zoo leest hij maar door. — Daar komt een vlieg. — Zij gaat op Jans neus zitten. — Jan wrijft zijn neus. — De vlieg gaat weg. — Maar zij komt weer terug. — Daar zit zij op Jans oor. — Jan geeft een tik te-gen zijn oor. — Nu is de vlieg weg. — Neen, nog niet. — Zij zit al op zijn lip. — Nu wordt Jan boos. — „Naar beest!" roept hij. — „Daar!" — Hij geeft de vlieg een klap. — „A-doe, a-doe!" — Hij raakt de vlieg niet. — Die was hem te vlug. — Maar hij raakt wel zijn lip. — Hij sloeg de lip te-gen de tan-den. — Er komt bloed uit. — Jan huilt en loopt naar zijn Ma. — „Wat scheelt er aan Jan?" vraagt zij. — Jan ver-telt haar van de vlieg. — „Nu, jij bent ook dom," zegt zijn Ma. — En zij lacht hem nog uit op den koop toe. —

XXVIII.

In den boom.

„Daar zit er een in den boom." —

„Wie? — Waar?"

„Daar! — Kijk maar." —

„Och kom! — Je fopt me. — Ik zie niets." —

„Nu, kijk dan maar eens goed." —

„Ik zie *nog* niets!" —

„Zie je dan die kat niet? — Dáár, op dien tak?" —

„O, een kat? — Ik dacht een man of een jon-gen. — Wat zou de kat daar doen?" —.

„Zij loert vast op een vo-gel. — Laatst heb ik het eens ge-zien. — Toen zat zij ook in een boom. — Zij zat dood stil. — Zij knip-te maar met de oo-gen. — Het was net of zij sliep. — Maar zij sliep niet. — Een musch vloog in den boom. — Zij sprong van tak op tak. — Zij zag de kat niet. — Maar de kat zag haar wel. — Hap! zei de kat op eens. — En toen had zij de musch beet. — Zij sprong uit den boom met de musch in haar bek. — Ik liep haar nog na. —

Maar in een wip was zij weg. — Na een poos vond ik haar. — Toen had zij de musch al op. — Zij lik-te haar bek nog af. — Zoo'n valsch beest!" —

XXIX.

Oom is stout.

De klei-ne Bet is een lief kind. — Zij pruilt nooit. — Zij knort nooit. — En zij is ook haast nooit stout. — Ie-der houdt veel van haar. — Maar nie-mand meer dan oom Frans. — Telkens krijgt zij wat van Oom. — Nu geeft Oom haar een pop. — Dan weer een doos met speelgoed. — Maar soms plaagt Oom haar wel eens. — Dan kan zij zoo aar-dig boos zijn. —

Laatst nam Oom een prent van haar af. — „Niet doen, Oom!" zei Bet. — „Geef mij de prent weer." — „Neen," zei Oom. — „Die prent is voor mij." — „Dan is Oom stout," zei Bet. — Zij gaf Oom een klap op de knie. — „Stou-te Oom, stou-te Oom!" riep zij. — „Ik houd niets meer van u." — „Nu," zei Oom. — „Kom dan maar hier. — Daar heb je de prent weer. — Maar geef Oom eerst een zoen." — Toen klom zij op Ooms knie. — Zij sloeg haar arm-pjes om zijn hals en gaf hem een zoen. — En toen zei ze: „Nu mag Oom nooit weer stout zijn." —

XXX.

Nog iets van Frits.

Kent ge Frits nog wel? — Frits die zoo stout was? — Die bij de kast klom en van den stoel viel? — Ik weet weer iets van hem. — Luis-ter maar. Laatst op een dag zocht zijn Ma naar hem. — Zij dacht: „Waar is Frits toch? — Ik zie hem al zoo lang niet." — Toen vroeg zij: „Waar is Njo, Boe?" — „Sin-jo ti-doer," zei de ba-boe. — „Slaapt hij?" dacht zijn Ma. — „Ik ga eens gauw zien. — Zou hij ook ziek zijn?"

Ma ging naar zijn bed. — Och ja, daar lag hij. — Maar wat zag hij er uit. — Hij was zoo wit als de muur. — Het kou-de zweet brak hem uit. — Hoe kwam dat? — Wel, Frits was weer stout ge-weest. — Hij kwam in het kantoor van zijn Pa. — Daar lag een eind si-gaar. — Toen stak Frits dat aan. — Maar hij had er gauw spijt van. — Hij werd zoo naar, zoo

naar! — En daar lag hij nu. — Zijn Ma zei er maar niets van. — Hij had zijn straf nu van zelf al beet. —

XXXI.

De Pen.

„Nog een week, nog een week!" — Zoo zong Piet. — „Wel," vroeg zijn Ma. — „Wat is het dan?" — „Dan krijg ik een schrift, Ma. — Nu schrijf ik nog op de lei. — Maar dan schrijf ik met inkt op een schrift." — „Zoo," sprak zijn Ma. — „Dat vind ik flink hoor. — Dan krijgt Piet van Ma ook wat." — „Wat krijg ik dan Ma?" — „Dat zal je wel zien, vent. — Zeg mij maar als je het schrift al hebt." —

Het duur-de wel een dag of tien. — Toen kwam Piet weer zoo blij thuis. — „Ma, Ma!" riep hij. — „Waar is u?" — „Hier vent!" riep Ma. — „Wat is het?" — „Ik heb al een schrift Ma!" — „Zoo Piet, waar is het dan?" — „Op school. — Ik mocht het niet meê naar huis ne-men. — An-ders wordt het vuil. — Wat krijg ik nu, Ma?" — „Dat is waar ook. — Kom maar eens hier. — Kijk, wat is dat? — Dat is voor Piet." —

Het was een mooi-e hou-der met een nieuwe pen er in. — Wat was Piet blij! — Hij stak de pen ach-ter het oor. — Zoo liep hij den weg op. — Maar eerst gaf hij zijn Ma een zoen. —

XXXII.

Wat zou er in zijn?

Mien-tje komt in de ka-mer. — Daar ziet zij een doos op de ta-fel staan. — Kijk, een doos. — Wat zou dat zijn? — Wacht, dat moet ik toch eens zien." — Zij neemt de doos op. — Het is er een van pa-pier. — Zij schudt de doos eens heen en weer. — Maar zij hoort niets. — „Wat zou er toch in zijn?" denkt zij. — „De doos zit zoo vast. — Wacht, op den grond. — Dat zal be-ter gaan." — Zij gaat op den grond zitten. — Zij trekt en trekt. — Flap! daar vliegt de doos o-pen. — O, o, wat een stof! — Wat is dat?" — Het vliegt haar in 't ge-zicht. — De helft ligt op den grond. — De hee-le vloer is wit. — Daar komt Ma aan. — „Maar Mien, wat doe je nu? — Al mijn be-dak op den grond. — Je bent toch een stout kind. — Gauw de kamer uit! — En roep de meid met een sa-poe!" —

XXXIII.

Speel niet bij den put.

Do-ra loopt ach-ter op het erf. — Zij komt dicht bij den put. — Dat ziet haar Ma. — „Kom hier, Door!" roept zij. — Do-ra loopt hard naar haar toe. — „Kind, kom toch nooit bij den put!" zegt Ma. — „An-ders gaat het u als Bet-je. — Luis-ter eens. — Dan ver-tel ik je, hoe het Bet-je ging. — Bij haar huis was ook een put. — Net als hier. — Eens kwam Bet-je er dicht bij. — Toen keek zij in den put. — Daar zag zij haar ei-gen hoofd. — Dat vond zij aar-dig. — Zij knik-te met het hoofd. — Haar beeld in den put knik-te ook. — Op eens gleed zij uit. — En daar lag zij in den put. — Zij riep nog: „Help! help!" — Maar geen mensch hoor-de het. — — — Na een poos kwam de tuin-man. — Hij keek in den put. — O, wat schrik-te hij! — Hij trok Bet-je er gauw uit. — Maar zij was al dood. — Nu Door, hoe vindt ge dat?" — „O, Ma, hoe naar! — Ik speel nooit weer bij den put." —

XXXIV.

Dolfs droom.

Het was mid-den in den nacht. — Dolf sliep. — Pa en Ma slie-pen ook. — „A-doe, a-doe, am-pon!" klonk het op eens. — Ma werd er wak-ker van. — „Wat is dat?" dacht zij. — Daar hoor-de zij het weer. — Het was Dolf. — Ma sprong gauw uit haar bed. — „Wat is het, vent?" vroeg zij. — Dolf zat recht-op in zijn bed. — Nu werd hij wak-ker. — „O Ma!" riep hij. — „Ik ben zoo bang!" — „Bang?" vroeg Ma. — „Waar-voor?" — „Er was een dief, Ma. — Hij kwam door het raam. — Hij had een kris in de hand. — Toen kwam hij naar mijn bed. — Hij deed de klam-boe o-pen. — En hij greep mij bij den arm. — Toen werd ik zoo bang!" — Dolf kroop dicht bij zijn Ma, toen hij dit zei. — „Maar kind," zei zijn Ma. — „Er is geen dief. — Zie maar. — Het raam is dicht. — En de deur is ook dicht. — Je hebt maar ge-droomd. — Wees niet bang meer. — Slaap nu maar zoet." — „Ik durf niet,

Ma. — Ik ben zoo bang." — „Nu, kom dan hier vent. — Slaap maar bij Pa en Ma." — Nu was Dolf niet bang meer. — En hij sliep gauw weer in. —

XXXV.

Toe-ren.

Pa en Ma gaan toe-ren. — „Wie wil graag meê?" vraagt Pa. — Bert en Toos wil-len beiden meê. — Dat kan niet. — Er is maar plaats voor één. — „Kom, Toos, jij dan maar. — Ga hier maar zit-ten. — Tus-schen Pa en Ma in. — Mor-gen mag Bert meê." — „Laat mij maar op den bok, Pa?" vraagt Bert. — „O, neen!" zegt Ma. — „Dat durf ik niet. — Als hij er eens af viel." — „Kom, laat hem maar," zegt Pa. — „Maar houd je dan goed vast, hoor. — Pas op, dat je er niet af valt." — Bert klimt er gauw op. — Daar zit hij al. — Zie zoo. — Voor-uit maar! — Daar gaan ze. — O, hoe lek-kèr! — De paar-den loo-pen flink door. — Nu zijn ze bui-ten op den weg. — Hier kan men pas ver zien. — O, wat is het hier mooi! — Kijk, daar heel ver is een berg. — En dáár nog een. — „Gaan wij daar naar toe?" vraagt Toos. — „Wel neen, kind," zegt Ma. — „Dat is veel te ver." — „Kom, nu weer naar huis," zegt Pa. —

„Het is al zoo'n eind." — De wa-gen keert om. — De paar-den zijn er blij om. — Zij loopen nu nog eens zoo hard. — „Wat zijn wij gauw thuis," zegt Bert. — „Kijk, daar is ons huis al." — Daar gaan zij het erf op. — Uit is de pret! —

XXXVI.

In den re-gen ba-den.

„Kijk eens, wat een bui! — Het re-gent, dat het giet! — Nu in den re-gen ba-den. — Dat zou pret-tig zijn!" — „Dat mag wel," zegt Pa. — „Maar niet te lang. — Want dan wordt ge ziek." — „Dat is goed," roept Koos. — „Kom, wie doet er meê?" — „Ik! ik!" roe-pen Flip en Daan. — „Mag ik ook, Ma?", vraagt Sien. — „Neen, kind," zegt Ma. — „Jij bent nog te klein." —

Daar gaan ze heen. — Kou-sen en schoe-nen uit. — En de kiel ook. — Zie zoo. — Nu zijn ze klaar. — Hè, hoe frisch! — Wat groo-te drop-pels! — Kijk, de jong-ens zijn al door-nat. — „Ik ga on-der de goot staan!" roept Daan. — „Dat is pas frisch op het hoofd." — Het wa-ter spat om hem heen. — „Laat mij ook eens!" roept Flip. — Nu staan ze al-le drie on-der de goot. — Ze spring-en in het rond. —

„Kom, nu is het ge-noeg!" roept Pa. — „A-jo, jon-gens. — Nu naar bin-nen. — En trekt gauw dro-ge klee-ren aan!" —

XXXVII.

Oom is jarig.

Oom Dirk is jarig. — Jan en Lien gaan er naar toe. — Kijk, wat zijn ze netjes. — „Kom," zegt Ma. — „Ben je nu klaar? — 't Is al laat." — Daar gaan ze heen. — Zij zijn al gauw bij Oom. — Oom Dirk zit voor. — „Ha!" zegt hij. — „Daar heb je Jan en Lien. — Kom, daar ben ik blij om." — Jan en Lien komen binnen. — Jan zet zijn hoed af. — Hij geeft Oom de hand. — „Oom," zegt hij. — „Oom, ik... ik... ik wensch u....." — O, o, hij krijgt een kleur als vuur. — Hij is ver-ge-ten, wat hij moet zeggen." — „Nu," zegt Oom. — „Dat is niets. — Het is toch goed gemeend." — Nu komt Lien. — Hoor, wat zegt zij? — „Oom, ik wensch u veel geluk. — En ik hoop, dat u heel, heel oud mag worden." — „Wel meid," zegt Oom. — „Dat heb je ferm gedaan. — Geef mij eens gauw een zoen." — Jan pruilt nog wat. — Hij vindt het naar, dat

hij het niet goed deed. — „Kom Jan, pruil maar niet," zegt Oom. — „Een volgend jaar zal je 't wel beter doen." —

XXXVII.

De klikspaan.

Frans is een eerste klikspaan. — Als zijn broer of zus wat doet, klikt hij het gauw aan zijn Ma. — Nu is het: „Ma, Kris neemt een pisang." — „Dan weer: „Ma, Lien loopt op bloote voeten." — Op school doet hij ook zoo. — Als een kind wat doet, zegt hij het aan mijnheer. — Dan zegt mijnheer wel eens: „Klik toch niet Frans. — Ik vraag je er niet naar." — Dan lachen de jongens hem uit. — Zij houden ook niets van hem. — Zijn broer en zus ook niet. — Na-tuur-lijk. — Wie houdt nu van een klikspaan. — Niemand wil met hem spelen. — De jongens plagen hem wat graag. — De een geeft hem een stomp. — De ander gooit hem met een steen. — Dan loopt hij gauw de school in. — „Mijnheer, Piet stompt mij. — Jan gooit mij met een steen, mijnheer!" — Zoo roept hij dan. — Dan krijgen de jongens wel eens straf. — Maar dan wordt Frans nog meer geplaagd. — Dan moet gij zien als de school uit gaat. —

Al de jongens loopen achter hem. — En dan roepen zij:

„Klikspaan, bo-ter-spaan!
„Jij mag niet op straat meer gaan,
„'t Hondje zal je bijten,
„'t Katje zal je krabben,
„'t Haantje zal je pikken,
„Dat komt van al je klikken!"

Zoo zal Frans het klikken wel af-lee-ren.

XXXIX.

Wees niet gierig.

Stien is een gierig kind. — Soms krijgt zij wel eens wat. — Maar dan geeft zij nooit iets aan haar broer Koos. — Als zij wat krijgt bewaart zij het lang. — Zelf eet zij er ook niet van. — Zij is bang, dat het op gaat. —

Laatst kwam haar tante Leen. — „Kom eens hier, Stien," zei Tante. — En toen gaf Tante haar..... Raadt eens wat? — Een flesch met sui-ker-tjes. Of Stien ook blij was!" — Na een poos ging haar Tante weg. „Kom," dacht Stien. — „Ik berg gauw de flesch weg. — Als Koos het ziet, vraagt hij maar." — Doch dat trof Stien niet. — Juist kwam haar broer aan. — „Wat heb je daar, Stien?" vroeg hij. — „Niets!" zei Stien. — „Je hebt wel wat," riep Koos. — „Kom, geef mij er wat van!" „Neen!" zei Stien. — „Je krijgt niets." — Met een liep zij hard weg. — Maar Koos ging haar na. — Toen liep zij het erf op. — De grond was nog nat van den regen. — Daar gleed zij uit. —

Plof! lag zij op den grond. — De flesch was stuk. — De sui-ker-tjes lagen op den grond." — Ze zaten vol met modder. — Stien huilde erg. — Maar haar broer zei: „Juist goed. — Dat heb je er nu van. — Gierige meid!" —

XL.

De bluffer.

Daar komt Herman aan. — Kijk, wat is hij weer netjes! — Wat loopt hij rechtop! — Met een stokje in de hand. — „Pas op, Herman! — Val niet! — Anders breek je nog. — Waar ga je naar toe?" — „Dat gaat je niet aan," zegt Herman. — „Kom, laat mij door!" — Maar de jongens laten hem niet gaan. — Herman bluft altijd zoo op zijn kleeren. — Daarom plagen zij hem zoo graag. — Zij gaan in een kring om hem heen staan. — Nu staan zij hand aan hand. — Zij dansen in het rond en zingen:

„Daar komt kleine Thomas aan,
„'t Is zoo'n aardig ventje.
„Ziet hem deftig schoolwaarts gaan,
„'t Lijkt wel een stu-dent-je."

Herman wordt erg boos. — Hij wil weg, maar kan niet. — Zij houden hem vast. — Hij rukt zich los. — O wee, daar ligt hij op den

grond! — Hij heeft een scheur in de broek. — Herman huilt erg. — Maar de jongens lachen hem uit. — Dat is nu niet mooi. — Vindt ge wel? — Maar het is Hermans eigen schuld. — Waarom bluft hij ook zoo? —

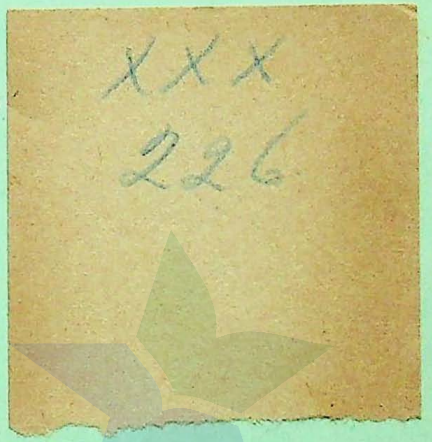
XXX
226